

สารบาญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	(1)
กิตติกรรมประกาศ.....	(4)
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1. สภาพปัญหา.....	1
2. วัตถุประสงค์ในการศึกษา.....	8
3. วิธีการศึกษา.....	8
4. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
2 ความทั่วไปของหลักการผิदनของเจ้าหนี้.....	10
1. หลักการพื้นฐานของหลักการผิदनของเจ้าหนี้.....	10
1.1 ความมุ่งหมายของหลักการผิदनของเจ้าหนี้	11
1.2 นิยามความหมายและลักษณะการกระทำของเจ้าหนี้ที่ก่อให้เกิดการผิदन.....	12
2. ข้อโต้แย้งทางความคิดเกี่ยวกับลักษณะความผูกพันตามกฎหมายในการกระทำของเจ้าหนี้ที่ก่อให้เกิดการผิदन	14
2.1 ความผูกพันทางกฎหมายของการรับชำระหนี้.....	17
2.1.1 การรับชำระหนี้ไม่เป็นหน้าที่หรือหนี้.....	17
2.1.1.1 หลักในการพิจารณาการรับชำระหนี้ไม่เป็นหน้าที่หรือหนี้.....	18
2.1.1.2 ผลของการรับชำระหนี้ไม่เป็นหน้าที่หรือหนี้.....	26
2.1.2 การรับชำระหนี้เป็นหน้าที่หรือหนี้.....	27

2.1.2.1	หลักในการพิจารณาการรับชำระหนี้ เป็นหน้าที่หรือหนี้.....	27
2.1.2.2	ผลของการรับชำระหนี้เป็นหน้าที่หรือ หนี้ของเจ้าหนี้.....	30
2.1.3	การรับชำระหนี้ของเจ้าหนี้เป็นหน้าที่หรือหนี้ ในบางกรณีเท่านั้น.....	31
2.1.3.1	แนวความคิด.....	31
2.1.3.2	หลักการพิจารณาการรับชำระหนี้ของ เจ้าหนี้เป็นหน้าที่หรือหนี้ในบางกรณี...	32
2.1.3.3	ผลของการเป็นหน้าที่หรือหนี้ ในบางกรณี.....	41
2.2	ความผูกพันทางกฎหมายของการชำระหนี้ตอบแทนของเจ้าหนี้.....	41
3.	ข้อพิจารณาและหลักการที่เหมาะสมเกี่ยวกับการพิจารณาการผิดนัด ของเจ้าหนี้.....	41
3.1	ข้อพิจารณาเกี่ยวกับหลักการผิดนัดของเจ้าหนี้.....	41
3.2	หลักการที่เหมาะสมของการพิจารณาการผิดนัดของเจ้าหนี้.....	42
3.3	บทสรุป.....	47
3	เหตุและข้อแก้ตัวของการผิดนัดของเจ้าหนี้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ไทย.....	48
1.	เหตุแห่งการผิดนัดของเจ้าหนี้.....	48
1.1	กรณีเจ้าหนี้ผิดนัดเพราะไม่รับชำระหนี้ ตามมาตรา 207 ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์.....	49
1.1.1	การขอปฏิบัติการชำระหนี้โดยชอบของลูกหนี้.....	49
1.1.1.1	หลักในการปฏิบัติการขอชำระหนี้ ของลูกหนี้.....	49
1.1.1.2	วิธีการปฏิบัติการชำระหนี้โดยชอบ ด้วยกฎหมาย.....	51

1.1.1.3	ข้อยกเว้นของการขอปฏิบัติการ ชำระหนี้.....	53
1.1.1.4	ปัญหาบางประการในการพิจารณา หลักการขอปฏิบัติการชำระหนี้ของ ลูกหนี้.....	61
1.1.2	เจ้าหนี้ไม่รับชำระหนี้โดยปราศจากมูลเหตุอันชอบ ด้วยกฎหมาย.....	63
1.2	การที่เจ้าหนี้ไม่ชำระหนี้ตอบแทนตามมาตรา 210 ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์.....	64
2.	ข้อแก้ตัวของเจ้าหนี้ในการผิดนัด.....	68
2.1	เจ้าหนี้มีเหตุอันจะอ้างได้ตามกฎหมาย.....	68
2.2	ลูกหนี้ไม่อยู่ในฐานะที่จะสามารถชำระหนี้ได้ขณะขอปฏิบัติการ ชำระหนี้ตามมาตรา 211ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์.....	77
2.3	มีเหตุขัดข้องชั่วคราวที่ทำให้เจ้าหนี้ไม่อาจรับชำระหนี้ได้ตาม มาตรา 212 ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์.....	78
2.3.1	หลักการพิจารณาข้อแก้ตัวของเจ้าหนี้ตามมาตรา 212 ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์.....	78
2.3.2	วิธีการแก้ไขข้ออ้างของเจ้าหนี้.....	80
3.	วิเคราะห์หลักการพิจารณาการผิดนัดของเจ้าหนี้ตามประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์.....	81
3.1	การพิจารณาการผิดนัดกับความผิดของเจ้าหนี้.....	81
3.2	การผิดนัดของเจ้าหนี้กับหน้าที่ในการรับชำระหนี้ของเจ้าหนี้.....	84
3.3	ข้อแก้ตัวของการผิดนัดของเจ้าหนี้กับเหตุสุดวิสัย.....	86
3.4	การพิจารณาการผิดนัดของเจ้าหนี้อันเกิดจากการกระทำของ บุคคลอื่น.....	89
4.	การพิจารณาการผิดนัดของเจ้าหนี้ตามลักษณะแห่งหนี้และตามประเภท ของสัญญา.....	92
4.1	ลักษณะการผิดนัดของเจ้าหนี้ตามวัตถุแห่งหนี้.....	92
4.1.1	การผิดนัดของเจ้าหนี้ในหนี้การโอนทรัพย์สิน.....	93

4.1.1.1	การผิดนัดของเจ้าหนี้ในการโอน ทรัพย์สินตามมาตรา 207 ประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์.....	94
4.1.1.2	การผิดนัดของเจ้าหนี้ไม่ชำระหนี้ ตอบแทนในหนี้การโอนทรัพย์สิน ตามมาตรา 210 ประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์.....	95
4.1.2	การผิดนัดของเจ้าหนี้ในหนี้กระทำการ.....	96
4.1.2.1	การผิดนัดของเจ้าหนี้ในหนี้กระทำ การ ตามมาตรา 207 ประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์.....	97
4.1.2.2	การผิดนัดของเจ้าหนี้ในหนี้กระทำ การ ตามมาตรา 210 ประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์.....	99
4.1.3	การผิดนัดของเจ้าหนี้ในหนึ่งดเว้นกระทำการ.....	99
4.1.3.1	การผิดนัดของเจ้าหนี้ในหนึ่งดเว้น กระทำการ ตามมาตรา 207 ประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์.....	100
4.1.3.2	การผิดนัดของเจ้าหนี้ในหนึ่งดเว้น กระทำการ ตามมาตรา 210 ประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์.....	101
4.2	ลักษณะการผิดนัดของเจ้าหนี้ตามประเภทของสัญญา.....	102
4.2.1	การผิดนัดของเจ้าหนี้ในสัญญาไม่ต่างตอบแทน.....	102
4.2.1.1	การผิดนัดของเจ้าหนี้ในการไม่รับ ชำระหนี้ ตามมาตรา 207 ประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์.....	102
4.2.1.2	การผิดนัดของเจ้าหนี้ในการไม่ชำระ หนี้ตอบแทนตามมาตรา 210 ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์.....	103

4.2.2	การผิदनัดของเจ้าหนี้ในสัญญาต่างตอบแทน.....	104
4.2.2.1	การผิदनัดของเจ้าหนี้ในการไม่รับชำระหนี้ตามมาตรา 207 ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์.....	105
4.2.2.2	การผิदनัดของเจ้าหนี้ไม่ชำระหนี้ตอบแทนตามมาตรา 210 ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์.....	106
5.	ปัญหาบางประการเกี่ยวกับหลักการผิदनัดของเจ้าหนี้.....	106
5.1	ปัญหาการผิदनัดของเจ้าหนี้กับแบบของนิติกรรม.....	107
5.2	ปัญหาการพิจารณาการผิदनัดในหนี้ประธานและหนี้อุปการณ.....	108
5.3	ปัญหาการผิदनัดของเจ้าหนี้ในมูลละเมิด.....	111
5.4	ปัญหาการผิदनัดของเจ้าหนี้และการผิदनัดของลูกหนี้.....	112
4	ผลของการผิदनัดของเจ้าหนี้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ไทย.....	116
1.	ผลโดยตรงจากการผิदनัดของเจ้าหนี้.....	117
1.1	กรณีหนี้เงินเจ้าหนี้ไม่มีสิทธิเรียกดอกเบี้ยได้ในระหว่างที่ตนตกเป็นผู้ผิदनัด.....	117
1.2	ความผูกพันตามมูลหนี้ในการชำระหนี้ต่อเจ้าหนี้.....	118
2.	ผลเกี่ยวเนื่องจากการผิदनัดของเจ้าหนี้.....	119
2.1	ลูกหนี้หลุดพ้นจากความรับผิดชอบใดๆ อันเกิดแต่การไม่ชำระหนี้..	119
2.1.1	ลูกหนี้จะไม่ตกเป็นผู้ผิदनัดชำระหนี้.....	120
2.1.2	ความรับผิดชอบในความเสียหายจากการไม่ชำระหนี้.....	120
2.1.3	หน้าที่เกี่ยวกับการใช้ความระมัดระวังของลูกหนี้ในการชำระหนี้.....	122
2.1.4	ลูกหนี้หลุดพ้นจากความรับผิดชอบในกรณีการชำระหนี้เป็นพ้นวิสัย.....	125
2.1.5	ความรับผิดชอบในค่าใช้จ่ายอันเกิดจากการไม่รับชำระหนี้.....	126

2.2	สิทธิในการวางทรัพย์เพื่อชำระหนี้.....	130
2.3	เจ้าหนี้ถูกลดสิทธิในการเรียกค่าเสียหายตามมาตรา 223 ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์.....	141
2.4	สิทธิของลูกหนี้ในการได้รับชำระหนี้ตอบแทนแม้การชำระหนี้ กลายเป็นพ้นวิสัย.....	144
2.5	การหลุดพ้นภาระความรับผิดของผู้ค้ำประกัน.....	156
2.6	ภาระความรับผิดและหน้าที่ในการจัดการในดอกผล กำไร หรือผลประโยชน์ตอบแทนใด ๆ ในทรัพย์อันเป็นวัตถุแห่งหนี้ ภายหลังเกิดการผิดนัดของเจ้าหนี้.....	157
2.7	สิทธิในการเรียกค่าเสียหายของลูกหนี้.....	160
2.8	สิทธิในการเลิกสัญญา.....	162
3.	ปัญหาบางประการในผลของการผิดนัดของเจ้าหนี้.....	174
3.1	ปัญหาการผิดนัดของเจ้าหนี้ในการชำระหนี้ไม่ครบถ้วนกับสิทธิ ในการเลิกสัญญา.....	174
3.2	ปัญหาผลของการผิดนัดของเจ้าหนี้ในหนี้ประธานและ หนี้อุปการณ.....	175
3.3	ปัญหาความรับผิดในค่าตอบแทนหรือผลประโยชน์ตอบแทนใด ๆ ในการใช้ทรัพย์อันเป็นวัตถุแห่งหนี้ภายหลังเกิดการผิดนัดของ เจ้าหนี้.....	177
3.4	ปัญหาการให้มาตรา 372 วรรคสองมาปรับใช้การไม่รับชำระหนี้ ในหนี้กระทำการ.....	178
3.5	ปัญหาการพิจารณาลดระดับการใช้ความระมัดระวังในการ ชำระหนี้กับการผิดนัดของเจ้าหนี้.....	180
3.6	ปัญหากรณีการผิดนัดล่วงหน้าของเจ้าหนี้.....	182
3.7	ปัญหาผลของการผิดนัดของเจ้าหนี้ในหนี้เงิน.....	188
5	กฎหมายเปรียบเทียบและบทวิเคราะห์หลักการผิดนัดของเจ้าหนี้ตามประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์.....	189
1.	หลักกฎหมายกรณีเจ้าหนี้ผิดนัดในระบบกฎหมายต่างประเทศ.....	189

1.1	หลักกฎหมายกรณีเจ้าหนี้ผิดนัดในกฎหมายโรมัน.....	189
1.1.1	แนวความคิดเกี่ยวกับกรณีเจ้าหนี้ผิดนัด.....	190
1.1.2	หลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขในการผิดนัดของเจ้าหนี้.....	190
1.1.3	ผลของการผิดนัดของเจ้าหนี้.....	191
1.2	หลักกฎหมายกรณีการผิดนัดของเจ้าหนี้ในระบบกฎหมาย ซีวิลลอว์ (Civil Law).....	193
1.2.1	หลักกฎหมายกรณีเจ้าหนี้ผิดนัดของประเทศ เยอรมัน.....	194
1.2.1.1	แนวความคิดเกี่ยวกับผิดนัดของ เจ้าหนี้.....	194
1.2.1.2	เงื่อนไขในการพิจารณาการผิดนัดของ เจ้าหนี้.....	195
1.2.1.3	เหตุยกเว้นการผิดนัดของเจ้าหนี้.....	198
1.2.1.4	ผลของการผิดนัดของเจ้าหนี้.....	198
1.2.2	หลักกฎหมายกรณีเจ้าหนี้ผิดนัดของประเทศญี่ปุ่น.....	203
1.2.2.1	เหตุหรือเงื่อนไขในการพิจารณา การผิดนัดของเจ้าหนี้.....	203
1.2.2.2	ผลของการผิดนัดของเจ้าหนี้.....	204
1.2.3	หลักกฎหมายกรณีเจ้าหนี้ผิดนัดของประเทศ ฝรั่งเศส.....	205
1.2.3.1	แนวความคิดเกี่ยวกับผิดนัดของ เจ้าหนี้ผิดนัด.....	205
1.2.3.2	เงื่อนไขในการพิจารณาการผิดนัด ของเจ้าหนี้.....	207
1.2.3.3	ผลของการที่เจ้าหนี้ไม่รับชำระหนี้ และลูกหนี้ใช้สิทธิการวางทรัพย์.....	208
1.2.3.4	วิธีการและหลักการใช้สิทธิในการ วางทรัพย์เพื่อชำระหนี้.....	209
1.3	หลักกฎหมายกรณีเจ้าหนี้ผิดนัดตามระบบกฎหมายคอมมอนลอว์ (Common Law).....	211

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบหลักการผิณฑของเจ้านี้ตามประมวลกกฎหมาย แพ่งและพานิชย์กับหลักกฎหมายของต่างประเทศ.....	212
2.1 วิเคราะห์หลักการผิณฑของเจ้านี้ในต่างประเทศ.....	212
2.2 เปรียบเทียบหลักการผิณฑของเจ้านี้ตามประมวลกกฎหมาย แพ่งและพานิชย์กับหลักกฎหมายของต่างประเทศ.....	214
6 บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	231
1. บทสรุป.....	231
1.1 หลักกฎหมายกรณีเจ้านี้ผิณฑตามประมวลกกฎหมายแพ่ง และพานิชย์ไทย.....	232
1.2 รากฐาน แนวความคิด และพัฒนาการของหลักกฎหมายเจ้านี้ ผิณฑของต่างประเทศ.....	243
2. ประเด็นปัญหาและข้อเสนอแนะ.....	248
ภาคผนวก.....	258
ก. ดั้วบทกฎหมายพร้อมคำแปลกรณีเจ้านี้ผิณฑตามประมวลกกฎหมายแพ่ง เยอรมัน(BGB).....	259
ข. คำแปลดั้วบทกฎหมายกรณีเจ้านี้ผิณฑตามประมวลกกฎหมายแพ่ง เยอรมัน (BGB).....	262
ค. ระเบียบของกระทรวงยุติธรรมว่าดั้วยการวางทรัพย์ สำนักงานวางทรัพย์กลาง กรมบังคับคดี พ.ศ. 2518 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม ครั้งที่ 2 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2544 และคู่มือปฏิบัติราชการกรมบังคับคดี.....	265
ง. แผนภาพแสดงหลักการผิณฑของเจ้านี้ตามประมวลกกฎหมายแพ่งและพานิชย์.....	290
บรรณานุกรม.....	292
ประวัติการศึกษา.....	300